

When Politics and Halacha Collide – the Truth about the American Rabbinate, The Israeli Rabbinate, and the Validation Process for Jewish Conversions

R. Yona Reiss

Introduction – Conversion has always been a Challenge

תלמוד בבלי מסכת קידושין דף ע עמוד ב

אמר רבי חלבו: קשים גרים לישראל כספחת.

תוספות מסכת קידושין דף ע עמוד ב

קשים גרים - פי' בקונטרס לפי שאינם בקיאים במצות ומביאים פורענות ועוד שמלמדים את ישראל ממעשיהם וכו'... ויש מפרשים דקשין גרים לישראל כספחת לפי שהזהיר הקדוש ברוך הוא עליהם בלד מקומות שלא להונות אותם ואי אפשר שלא יצערום ויש מפרשים לפי ש'עי הגרים ישראל בגלות כדאמר (פסחים דף פו:): מפני מה ישראל מפוזרים בכל ארצות יותר משאר עובדי כוכבים כדי שיתוספו עליהם גרים ולא נהירא דהא אמר ביבמות (דף מז.) עובד כוכבים הבא להתגייר אומרים לו מה ראית שבאת להתגייר תדע שישאל דוים דחופים ואמרי' התם משום דיפרוש הוא דאמר מר קשין גרים לישראל כספחת אלמא דבתר שיתגיירו קשים הם ולא אברהם גר פירש לפי שהגרין בקיאים במצות ומדקדקין בהם קשים הם לישראל כספחת דמתוך כן הקדוש ברוך הוא מזכיר עונותיהם של ישראל כשאין עושין רצונו ...

A. The Basic Standards of Conversion to Judaism

1. תלמוד בבלי מסכת כריתות דף ט עמוד א

רבי אומר: ככם - כאבותיכם, מה אבותיכם לא נכנסו לברית אלא במילה וטבילה והרצאת דם, אף הם לא יכנסו לברית אלא במילה וטבילה והרצאת דמים... אמר מר: מה אבותיכם לא נכנסו לברית אלא כו'. בשלמא מילה, דכתיב: (יהושע ה') כי מולים היו כל העם היוצאים, אי נמי מהכא: (יחזקאל ט"ז) ואעבור עליך ואראך מתבוססת בדמיך ואומר לך בדמיך חיי וגו', הרצאת דמים, דכתיב: (שמות כ"ד) וישלח את נערי בני ישראל, אלא טבילה מנלן? דכתיב: (שמות כ"ד) ויקח משה חצי הדם ויזרק על העם, ואין הזאה בלא טבילה. אלא מעתה, האידנא דליכא קרבן לא נקבל גרים! אמר רב אחא בר יעקב: (במדבר ט"ו) וכי יגור אתכם גר אשר בתוכם וגו' (לדורותיכם).

2. רמב"ם הלכות איסורי ביאה פרק יג

בשלשה דברים נכנסו ישראל לברית במילה וטבילה וקרבן... וכן לדורות כשירצה העכו"ם להכנס לברית ולהסתופף תחת כנפי השכינה ויקבל עליו עול תורה צריך מילה וטבילה והרצאת קרבן, ואם נקבה היא טבילה וקרבן שנאמר ככם כגר, מה אתם במילה וטבילה והרצאת קרבן אף הגר לדורות במילה וטבילה והרצאת קרבן.

3. תלמוד בבלי מסכת יבמות דף מו עמוד ב

אמר רבה: עובדא הוה בי רבי חייא בר רבי, ורב יוסף מתני: רבי אושעיא בר רבי, ורב ספרא מתני: ר' אושעיא בר' חייא, דאתא לקמיה גר שמל ולא טבל, א"ל: שהי כאן עד למחר ונטבלינך. ש"מ תלת: ש"מ גר צריך שלשה, וש"מ אינו גר עד שימול ויטבול, וש"מ אין מטבילין גר בלילה. ונימא: ש"מ נמי בעינן מומחין! דלמא דאיקלעו. אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן: גר צריך ג', משפט כתיב ביה.

B. What Validates a Conversion Post-Facto?

4. תלמוד בבלי מסכת יבמות דף מה עמוד ב

עבדיה דרבי חייא בר אמי אטבלה לההיא עובדת כוכבים לשם אנתא, אמר רב יוסף: יכילנא לאכשורי בה ובברתה; בה, כדרב אסי, דאמר רב אסי: מי לא טבלה לנדוטה? בברתה, עובד כוכבים ועבד הבא על בת ישראל - הולד כשר.

5. תוספות מסכת יבמות דף מה עמוד ב

מי לא טבלה לנדוטה - תימה דאמר לקמן (דף מו): דגר צריך שלשה דמשפט כתיב ביה ואפילו למאן דאמר בריש סנהדרין (דף ג.) דבר תורה חד נמי כשר מכל מקום אין דרך נשים להביא איש עמהן בשעת טבילה ואשה אינה ראויה לדון כדתנן (גדה דף מט:): כל הכשר לדון כשר להעיד ובהדיא איתא בירושלמי דיומא מעתה שאין אשה מעידה אינה דנה ודבורה לא היתה דנה אלא מלמדת להן שידונו אי נמי על פי הדיבור שאני וי"ל האי דבעינן שלשה היינו לקבלת המצות אבל לא לטבילה אף על גב דאמרין לקמן (דף מז:): דשני ת"ח עומדים מבחוץ היינו לכתחלה דעדיף טפי ויש מפרשים דכיון דידוע לכל שטבלה כאילו עומדים שם דמי ומיהו קשיא דטבילת נדה בלילה ולקמן (דף מו): אמר אין מטבילין גר בלילה אבל אי לאו כתיב משפט אלא אקבלת מצוה אתי שפיר והא דאין מטבילין היינו לכתחלה מדרבנן.

6. רי"ף מסכת יבמות דף טו עמוד ב

אמר רבי יהושע בן לוי מי לא טבל לשם קריו סוגיא דשמעתא הכין הוא ואי קשיא לך ההיא דרבי יוחנן דאמר גר צריך שלשה מ"ט משפט כתיב ביה וקי"ל דהלכתא היא לא קשיא הא דרב אסי ודרבי יהושע בן לוי דיעבד הוא דלא פסלינן לבריה הואיל וטבל לשם קריו דאי לאו גיורא הוא לא הוה טבל לשם קריו והא דר' יוחנן לכתחלה דלא נהגינן ביה מנהג גר ולא מנסבינן ליה בת ישראל עד דטביל בפני ג'... שלטי הגבורים (אות ב): מדברי רבינו נראה כי בדיעבד שטבל בפני ב' ה"ז גר לעינן דלא פסלינן לבריה.

7. ס' דברי הרב (דף ר)

הר"ר שמואל ווירצבורגר ז"ל כתב (בא' ממאמריו שבטרידשו"ן) בשם רבינו שהיה חושש לגרות שנעשית ע"י הקונסרביטיבים לדונה כספק גירות, לחוש לדעת השלטי גבורים ליבמות (דף טו: בדפי הרי"ף ליבמות אות ב') בכונות הרי"ף שמה שגר צריך שלשה, דמשפט כתיב ביה, היינו דוקא לכתחלה, אף אין זה מעכב בדיעבד.

8. תשובה רב משה פיינשטיין (לא הודפס)

הנה הגרות אצל קאנסערוואטיווע ראבייס שרובא דרובן אינם שומרי תורה כבר אבדו חזקתם שלהם אין הגרות אצלם כלום, אם לא שידוע בברור שראביי זה הוא שומר תורה, וגם בזה הוא ספק משום דכמו שקבל משרה כוז בשביל הרוחת ממון ולא חש על האיסור כמו כן הוא יכול להעיד שקר בשביל ממון ואיזה הנאה אחרת וכ"ש שהוא פסול להיות דיין, שלכן אף אם אמת שטבלה בפניהם הרי אינם כשרין לב"ד והוי כטבילה שלא בפני ב"ד שאינה גיורת, אך אם היה ידוע

שהוא שומר תורה בברור אולי היה מקום להכשירו בשעת הדחק אבל הא הוא דבר שליכא על זה ידיעה ברורה. ולכן ודאי צריכה לגירות אחרת בפני שלשה אנשים כשרים שמוחזקין לשומרי תורה.

9. רמב"ם הלכות איסורי ביאה פרק יג הלכה יז

גר שלא בדקו אחריו או שלא הודיעוהו המצות ועונשן ומל וטבל בפני ג' הדיוטות ה"ז גר.

10. חמדת שלמה יו"ד כט-ל

ע"כ נראה לענ"ד דקבלת המצות והודעות המצות שני ענינים הם דקבלת המצות היא בסתם שקיבל עליו ליכנס בדת יהודית דזה הוי ממילא קבלת המצות והודעות המצות הוא להודיע לו ענין המצות כדאיתא בגמ' אכלת חלב וכו'. וכן שכרן ועונשן כדאיתא שם וזה אינו מעכב ולעולם בקבלת המצות בסתם מעכב דזהו עיקר הגירות שנכנס לדת יהודית.

11. תלמוד בבלי מסכת בכורות דף ל עמוד ב

ת"ר: ... עובד כוכבים שבא לקבל דברי תורה חוץ מדבר אחד - אין מקבלין אותו, ר' יוסי בר' יהודה אומר: אפי' דקדוק אחד מדברי סופרים.

C. What is the Role of the Bet Din – Conversion Court?

12. על התשובה (לעברך בברית ה' – דף 137)

לפי דעת התוספות צריך נוכחות בית דין בשעת טבילה – לא לשם הטבילה עצמה, אלא לשם קבלת עול מצוות שהיא נערכת כמעמד פורמאלי החייב להיות בפני בית-דין. למא דווקא בבי"ד של שלשה? לומדים זאת ממשפט ושם נאמר "אלוהים ניצב בעדת אל בקרב אלוהים ישפוט" – השכינה שרויה בבית-דין של שלשה. למה חזרה זו על קבלת עול מצוות במעמד פורמאלי בנוכחות בית-דין לאחר שהגר כבר קיבל עול מצוות? ולמה יש צורך למעמד זה של קבלת עול מצוות בבית דין של שלשה? מפני שיש כאן כריתת ברית ובית-הדין מייצג בה כביכול את השכינה – את ה"לפני ה'" שעומד בה האדם-הגר נוכח האלוהים בשעת כריתת הברית.

13. בית הלוי על התורה פרשת לך לך (ד"ה במדרש רבה פרשת וירא)

...ורק דבעת שמל א"א אמר לו הקב"ה אני הנה בריתי אתך והיית לאב המון גוים, גילה לו דמעטה מי שירצה להכנס עמי בברית תהיה אתה המורשה והבעל כח העומד מצדי ואתה תכרות הברית עם הגר הבא להתגייר מדת עבודת הכוכבים, וזהו שאמר אני הנה בריתי אתך, דאתה תהיה העומד מצדי והיית לאב המון גוים לכרות עמהם ברית עבורי. וזהו דאיתא בגמרא דאינו גר עד שיתגייר בפני שלשה מישראל שנאמר וכי יגור אתך גר דכל כריתת ברית צריך שיהיו שני הצדדים ביחד ואם נתגייר בפני עצמו הרי אין כאן כריתות ברית ורק בפני שלשה ישראל העומדים מצד הקב"ה כביכול יהיה הברית כרותה לעולם. . . . דיתקדש בקדושת ישראל להיות כמון.

14. חוות בנימין (סימן סז)

...עוד יש לעיין, מהו התוכן "שגר צריך שלשה" שבלי זה אין כאן גירות למרות שקיבל בפני עדים המצוות וכן מל וטבל. ומה זה שבגירות הדיון על קבלתו, כלשון הגמרא (יבמות כד,א) לא קיבלו גרים בימי דוד ושלמה, וכן לע"ל: לא יקבלו גרים. אם הפירוש של "בפני שלשה היינו שצריכה הגירות נוכחות של שלשה (מעין מה שצריך בקידושין נוכחות של שני עדים) כי אז הלשון "קבלה" אינו הולם, שאין זה תלוי בקבלתם אלא במעשה הגירות שהאיש עושה בעצמו. והרי חזינו שהקבלה היא לעיכובא, כמבואר במס' קידושין (סב:)) בענין מקדש אשה "לאחר שיתגייר" שאמרו שם שאין זה בידו, שכן "מי יימר דמזדקקו ליה הני תלתא" מה תוכן "ההזדקקות" הרי יכול להצהיר בפני שלשה מישראל מבלי שיבקש הסכמתם (או אפילו בפני שלשה דיינים

מומחים שיושבים במושב בי"ד) שמקבל על עצמו כל תרי"ג המצוות ודקדוקיהם. וכן יכול הוא לקפוץ ולטבול בפני שלושה ויאמר שמגייר עצמו, ומי מעכב בידו... ברור, אם כן, שיסוד עיקרי הגירות, כתנאי ראשון, שכלל ישראל מסכימים לקבל אותו לקהלם. וזה מתבטא בזה שבית הדין, שהוא ב"כ של עם ישראל מחליטים לקבלו, שמודיעים לו מקצת המצוות, והוא מקבלם בפניהם. ועל כן, כל עוד לא נתקיים תנאי זה, אין בכל פעולות הגירות מצדו כל ממש.

15. שולחן ערוך יורה דעה סימן רסח סעיף ג

יג] כל ענייני הגר, בין להודיעו המצוות לקבלם בין המילה בין הטבילה, ח צריך שיהיו בג' הכשרים לדון, וביום (תוס' ורא"ש פ' החולין). יד] מיהו דוקא לכתחלה, ט (ג) אבל בדיעבד אם לא מל או טבל י אלא בפני ב' (או קרובים) (הגהות מרדכי) ובלילה, אפילו לא טבל לשם גרות, אלא איש שטבל לקריו ואשה שטבלה לנדתה, הוי גר ומותר בישראלית, טו] חוץ מקבלת המצוות שמעכבת אם אינה ביום ובשלושה. (ד טז] ולהרי"ף ולהרמב"ם, אפילו בדיעבד שטבל או מל בפני שנים יז] או בלילה, מעכב, ואסור בישראלית, יא אבל אם נשא ישראלית (ה) והוליד ממנה בן, יב לא פסלינן ליה.

16. הרב בצלאל זולטי, תורה שבעל פה יג, דף מט

... מעתה נראה לדעת הרמב"ם ורוב הראשונים, וכפי שנפסק בש"ע יו"ד ס' רסח סעיף ג, שגוף הגירות יש לו דין משפט וקבלת מצוות מעכבת אם אינה ביום ובשלושה, והיינו דבי"ד עושה את חלות דין הגירות, וא"כ לא הוי תורת בי"ד אא"כ נזדקקו להיות בי"ד לקבל גרים, שהרי דיינים צריכים כוונה להיות בי"ד, וכל עוד שלא נזדקקו להיות בתורת בי"ד לקבל גרים, אין זה גירות בפני בי"ד...

17. תוספות מסכת גיטין דף פח עמוד ב

ומה שאנו מקבלים גרים אף על גב דגר צריך ג' מומחין כדאמר' בהחולין (יבמות מו:): משפט כתוב ביה אור"י דעבדינן שליחותיהו דחשיב כשכיחא ובהחולין (גז"ש) נמי משמע שהיו מקבלים גרים בבבל וא"ת היכי עבדינן שליחותיהו והא עכשיו אין מומחין בא"י ומי יתן לנו רשות וי"ל דשליחות דקמאי עבדינן.

18. שו"ת דעת כהן (ענייני יורה דעה) סימן קמז

והנה בעיקר קבלת גרים בזמן הזה כ' תוס' גיטין פ"ח ד"ה במילתא, דהוא מטעם שליחותיהו קא עבדינן, דחשיב כשכיחא, וכ' ב"י בחו"מ סי' א' בשם הר"ן, דאע"ג דבאמת אין זה שכיחא כ"כ, מ"מ להכניס אדם תחת כנפי השכינה שקול הוא כאילו ה' שכיחא, והוסיף הב"י דמ"מ צריך שיהי' ג"כ חסרון כיס, וצ"ל דמה שיפסיד הגר את זכותו חשיב ג"כ כחסרון כיס. וכ"ז לא שייך כ"א בגר שעתידי לקיים מצות, דברור לנו שהוא אצלו חסרון גדול מה שלא יתגייר, אבל בנ"ד, שע"פ האומד יעבור עה"ת, אין כאן ח"כ, ולא שייך ג"כ כ"כ דבר גדול, לומר שאנו עושים את שאינו שכיח כשכיח. ע"כ לע"ד שוא"ת עדיף בכה"ג, וכמו שנטתה ג"כ דעת כת"ר. ואין לחוש למה שנהגו הרבנים מקדמת דנא, דאולי ה' הנדון אצלם שהי' נראה להם שיקיים המצוות בגדלו, ועל כה"ג אמרינן אין למדין ממעשה.

19. חידושי הרשב"א מסכת יבמות דף מו עמוד ב

אבל הכא היאך אפשר למישרי גוי בבת ישראל וכן כל שאר דיני דת משה ויהודית, וי"ל דכי גמירי שלשה גמירי מומחין לא גמירי, ואפשר דנפקא להו דלשלשה בלחוד כתב ביה רחמנא משפט ולא למומחין מדכתיב וכי יגור אתכם גר או אשר בתוכםם לדורותיכם לומר דבכל הדורות מקבלין גרים ואפילו בזמן הזה דליכא מומחין ומהאי קרא הוא דנפקא להו בפ' ארבעה מחוסרי כפרה דמקבלין גרים בזמן הזה אף על גב דליכא הרצאות דמים.

20. שו"ת מנחת שלמה חלק א סימן לה

בהך ענינא דלפני עור, הנני רושם את אשר אמרתי מכבר להיושבים על מדין, בנוגע לחלק גדול מהגירות שנעשה לצערנו הגדול בזמננו, דאף אם היינו אומרים דדברים שבלב אינם דברים וכיון שבפיהם הם מקבלים עליהם עול מצוות אין מתחשבין עם מחשבת פגול שבלבם ונעשה על כרחו גר גמור, מ"מ לאותו סוג גרים אשר קבלתם עול מצוות קרובה להחשב כדברים שבלבו ובלב כל אדם, שלבם בל עמם, והננו כמעט בטוחים שאינם חושבים כלל לקיים ולשמור מצוות ד', בכגון דא נלענ"ד שכל המסייעים לגירות כזו, אף אם הם טועים לחשוב שהם גרים גמורים, אפי"ה גם לשטתם המגיירים אותם עוברים בלאו של לפני עור וגו', שהרי כל דבר הנעשה נגד רצון ד' קרוי מכשול, וכידוע שאסור להושיט אבר מן החי אפי' לכן נח, והוא מפני שעבירה קרויה מכשול, ונוהג לאו זה בין בישראל ובין בנכרי, וגם דבר זה סברא הוא דאין לחלק כלל בין מקרב יין לנזיר או נזיר ליין, ונמצא דמה שגר כזה חילל שבת ואכל נבלה לפני שהתגייר - לא היה בכך שום עבירה ולא נעשה כלל שום מכשול, ואילו עכשו כשהוא ממשיך ללכת בדרך זו גם להבא, הרי כל מעשיו נהפכים לפוקה ומכשול, וכיון שכל זה נעשה רק מפני הגירות - נמצא שכל המגיירים והמסייעים לכך הו"ל כגדול המחטיאו, ועוברים בלאו של ולפני עור לא תתן מכשול.

21. שו"ת מנחת אשר, חלק א, סימן מט

...ונראה למעשה דכל שיש חשש שהגר לא יוכל להשתלב בקהילת שומרי המצוות וממילא לא ישמור על חיי תורה ושמירת המצוות יש לדחותו, אך כאשר אין חשש מבוסס הנוגע לשמירת המצוות אלא שאין נראה להם לגיירו מסיבות צדדיות שאינן קשורות למידת דקדוקו במצוות ולעצם יהדותו, אין רשאים לדחותו, ועדיין צ"ע בזה.

אמנם נראה עוד דאם יש חשש שהקהילה תיפגע פטורים מלקבל גרים, ומן הטעם הזה היו דורות בתפוצות ישראל שנהגו שלא לקבל גרים כלל, וכך מצינו גם שבשנת תרצ"ה קיבלה הקהילה החלאבית בניו יורק החלטה שלא לקבל גרים לשורותיה כדי לשמור על שלימות הקהילה ולמנוע התבוללות ותיקנו תקנה זו בחרם ע"ד רבני וזקני הקהילה. ומסתבר שיש רשות ביד בית דין להמנע מלקבל גר כאשר לדעתם נשקפת מקבלתו סכנה לקהילה בגוף ובנפש או בממון.

D. Acceptance of Mitzvot – Sensitivity vs. Sincerity

22. תלמוד בבלי מסכת יבמות דף מז עמוד א-ב

תנו רבנן: גר שבא להתגייר בזמן הזה, אומרים לו: מה ראית שבאת להתגייר? אי אתה יודע שישראל בזמן הזה דוויים, דחופים, סחופים ומטורפין, ויסורין באין עליהם? אם אומר: יודע אני ואיני כדאי, מקבלין אותו מיד. ומודיעין אותו מקצת מצות קלות ומקצת מצות חמורות, ומודיעין אותו עון לקט שכחה ופאה ומעשר עני. ומודיעין אותו עונשן של מצות, אומרים לו: הוי יודע, שעד שלא באת למדה זו, אכלת חלב אי אתה ענוש כרת, חללת שבת אי אתה ענוש סקילה, ועכשיו, אכלת חלב ענוש כרת, חללת שבת ענוש סקילה. וכשם שמודיעין אותו עונשן של מצות, כך מודיעין אותו מתן שכרן, אומרים לו: הוי יודע, שהעולם הבא אינו עשוי אלא לצדיקים, וישראל בזמן הזה - אינם יכולים לקבל לא רוב טובה ולא רוב פורענות. ואין מרבין עליו, ואין מדקדיקין עליו. קיבל, מלין אותו מיד. נשתיירו בו ציצין המעכבין את המילה, חוזרים ומלין אותו שניה. נתרפא, מטבילין אותו מיד; ושני ת"ח עומדים על גביו, ומודיעין אותו מקצת מצות קלות ומקצת מצות חמורות; טבל ועלה - הרי הוא כישראל לכל דבריו.

אשה, נשים מושיבות אותה במים עד צוארה, ושני ת"ח עומדים לה מבחוץ, ומודיעין אותה מקצת מצות קלות ומקצת מצות חמורות. אחד גר ואחד עבד משוחרר. ובמקום שנדה טובלת, שם גר ועבד משוחרר טובלין; וכל דבר שחוצץ בטבילה, חוצץ בגר ובעבד משוחרר ובנדה.

אמר מר: גר שבא להתגייר, אומרים לו: מה ראית שבאת להתגייר? ומודיעים אותו מקצת מצות קלות ומקצת מצות חמורות. מ"ט? דאי פריש נפרוש, דא"ר חלבו: קשים גרים לישראל כספחת, דכתיב: +ישעיהו י"ד+ ונלוה הגר עליהם ונספחו על בית יעקב. ומודיעים אותו עון לקט שכחה ופאה ומעשר עני. מ"ט? א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן: בן נח נהרג על פחות משה פרוטה, ולא ניתן להשבון. (ומודיעים אותו עון שכחה ופאה). ואין מרבים עליו, ואין מדקדקים עליו. אמר רבי אלעזר: מאי קראה? דכתיב: +רות א'+ ותר א' כי מתאמצת היא ללכת אתה ותחדל לדבר אליה, אמרה לה: אסיר לך תחום שבת! +רות א'+ באשר תלכי אלך. אסיר לך יחוד! +רות א'+ באשר תליני אלין. מפקדינן שש מאות וי"ג מצות! +רות א'+ עמך עמי. אסיר לך עבודת כוכבים! +רות א'+ ואלהיך אלהי. ארבע מיתות נמסרו לב"ד! +רות א'+ באשר תמותי אמות. ב' קברים נמסרו לב"ד! +רות א'+ ושם אקבר. מיד, ותר א' כי מתאמצת היא וגו'. קיבל, מלין אותו מיד. מ"ט? שהויי מצוה לא משהינן ... ושני ת"ח עומדים על גביו. והא א"ר חייא א"ר יוחנן: גר צריך שלשה! הא א"ר יוחנן לתנא, תני: שלשה. טבל ועלה - הרי הוא כישראל לכל דבריו. למאי הלכתא? דאי הדר ביה ומקדש בת ישראל, ישראל מומר קרינא ביה וקידושיו קידושין.

23. רות רבה (וילנא) פרשה ב ד"ה טז [יב] שבנה

ז [יב] שבנה בנותי לכנה, ר' שמואל בר נחמני בש"ר יודן בר' חנינא בשלש מקומות כתיב כאן שבנה שבנה שבנה כנגד ג' פעמים שדוחין את הגר ואם הטריח יותר מכאן מקבלין אותו, א"ר יצחק (איוב ל"א) בחוץ לא ילין גר, לעולם יהא אדם דוחה בשמאל ומקרב בימין

24. תלמוד בבלי מסכת יבמות דף כד עמוד ב

מתני'. הנטען על השפחה ונשתחררה, או על העובדת כוכבים ונתגיירה - הרי זה לא יכנס, ואם כנס - אין מוציאין מידו. הנטען על אשת איש והוציאנה מתחת ידו, אע"פ שכנס - יוציא. גמ'. הא גיורת מיהא הויא; ורמינהי: אחד איש שנתגייר לשום אשה, ואחד אשה שנתגיירה לשום איש, וכן מי שנתגייר לשום שולחן מלכים, לשום עבדי שלמה - אינן גרים, דברי ר' נחמיה; שהיה רבי נחמיה אומר: אחד גירי אריות, ואחד גירי חלומות, ואחד גירי מרדכי ואסתר - אינן גרים, עד שיתגירו בזמן הזה; בזמן הזה ס"ד? אלא אימא: כבזמן הזה! הא איתמר עלה, א"ר יצחק בר שמואל בר מרתא משמיה דרב: הלכה כדברי האומר כולם גרים הם. אי הכי, לכתחלה נמי! משום דרב אסי, דאמר רב אסי: +משלי ד'+ הסר ממך עקשות פה ולוית שפתים וגו'.

25. רמב"ם הלכות איסורי ביאה פרק יד

הלכה א

כיצד מקבלין גירי הצדק כשיבוא אחד להתגייר מן העכו"ם ויבדקו אחריו ולא ימצאו עילה, אומרים לו מה ראית שבאת להתגייר, אי אתה יודע שישראל בזמן הזה דוויים ודחופים ומסוחפין ומטורפין ויסורין באין עליהן, אם אמר אני יודע ואיני כדאי מקבלין אותו מיד.

הלכה ב

ומודיעין אותו עיקרי הדת שהוא ייחוד השם ואיסור עכו"ם, ומאריכין בדבר הזה ומודיעין אותו מקצת מצות קלות ומקצת מצות חמורות ואין מאריכין בדבר זה, ומודיעין אותו עון לקט שכחה ופיאה ומעשר שני, ומודיעין אותו עונשן של מצות, כיצד אומרים לו הוי יודע שעד שלא באת לדת זו אם אכלת חלב אי אתה ענוש כרת, אם חללת שבת אי אתה ענוש סקילה, ועכשיו אחר שתגייר אם אכלת חלב אתה ענוש כרת, אם חללת שבת אתה ענוש סקילה, ואין מרביין עליו, ואין מדקדקין עליו, שמא יגרום לטרדו ולהטותו מדרך טובה לדרך רעה

שבתחלה אין מושכין את האדם אלא בדברי רצון ורכים וכן הוא אומר בחבלי אדם אמשכם ואח"כ בעבותות אהבה.

E. Can Conversions be Retroactively Nullified?

26. הגהות מרדכי, פרק החולין, אות קי

... אני הדיוט הכותב נראה לי דמי שבא לפנינו להתגייר וידוע לנו שבשביל תועלת דבר הם עושים אין לקבלם וראיה לי מפרק שני דיבמות ... הקשו תוספות ... ובסוף הדבור פירש וזה לשונו יש ספרים שגורסים לא קבלו בימי דוד ולא בימי שלמה אלא כולם נעשים גרים גרורים וההוא דאתא לקמיה דהלל ואמר גיירני על מנת שאהיה כ"ג בטוח היה שסופו לעשות לשם שמים ... ואע"ג דפסק לשם הלכה כולם גרים גמורים י"ל לאחרי כן כשאנו רואים שמישרים דרכיהם אע"פ שמתחלה עושים לשם אישות ...

27. רמב"ם הלכות איסורי ביאה פרק יג

הלכה יד-טו
אל יעלה על דעתך שמשמון המושיע את ישראל או שלמה מלך ישראל שנקרא ידיד יי' נשאו נשים נכריות בגיותן, אלא סוד הדבר כך הוא, שהמצוה הנכונה כשיבא הגר או הגיורת להתגייר בודקין אחריו שמא בגלל ממון שיטול או בשביל שררה שיזכה לה או מפני הפחד בא להכנס לדת, ואם איש הוא בודקין אחריו שמא עיניו נתן באשה יהודית, ואם אשה היא בודקין שמא עיניה נתנה בבחור מבחורי ישראל ... לפיכך לא קבלו בית דין גרים כל ימי דוד ושלמה, בימי דוד שמא מן הפחד חזרו, ובימי שלמה שמא בשביל המלכות והטובה והגדולה שהיו בה ישראל חזרו, שכל החוזר מן העכו"ם בשביל דבר מהבלי העולם **אינו מגייר הצדק**, ואעפ"כ היו גרים הרבה מתגיירים בימי דוד ושלמה בפני הדיוטות, והיו ב"ד הגדול **חוששין להם** לא דוחין אותן אחר שטבלו מכ"מ ולא מקרבין אותן **עד שתראה אחריתם**. . (הלכה יז) ולפי שגייר שלמה נשים ונשאן, וכן שמשון גייר ונשא, והדבר ידוע שלא חזרו אלו אלא בשביל דבר, ולא על פי ב"ד גיירום **חשבן הכתוב כאילו הן עכו"ם** ובאיסורן עומדין, **ועוד שהוכיח סופן על תחלתן** שהן עובדות כו"ם שלהן ובנו להן במות והעלה עליו הכתוב כאילו הוא בנאן שנאמר אז יבנה שלמה במה. (הלכה יז) גר שלא בדקו אחריו או שלא הודיעוהו המצות ועונשן ומל וטבל בפני ג' הדיוטות ה"ז גר, אפילו נודע שבשביל דבר הוא מתגייר הואיל ומל וטבל **יצא מכלל העכו"ם וחוששין לו עד שיתבאר צדקותו**, ואפילו חזר ועבד כו"ם **הרי הוא כישראל מומר שקידושו קידושו**, ומצוה להחזיר אבידתו מאחר שטבל נעשה כישראל, ולפיכך קיימו שמשון ושלמה נשותיהן ואע"פ שנגלה סודן.

28. שולחן ערוך יורה דעה סימן רסח

סעיף יב
כג כן] כשיבא הגר להתגייר, בודקים אחריו שמא בגלל ממון שיטול או בשביל שררה שיזכה לה או מפני הפחד בא ליכנס לדת. כז] ואם איש הוא, בודקין אחריו שמא עיניו נתן באשה יהודית. ואם אשה היא, בודקין אחריה שמא עיניה נתנה בבחורי ישראל ... ואם לא בדקו אחריו, (ט) או שלא הודיעוהו שכר המצות ועונשן, ומל וטבל בפני ג' הדיוטות, ה"ז גר אפי' נודע שבשביל דבר הוא מתגייר, הואיל ומל וטבל יצא מכלל העובדי כוכבים, וחוששים לו עד שתתברר צדקתו; כח] ואפילו חזר ועבד עבודת כוכבים, הרי הוא כט] כישראל מומר שקדושו קדושו.

29. (א) שו"ת אחיעזר חלק ג סימן כו

אלא ע"כ צ"ל דלגירות בעינן לכו"ע לב שלם ול"א בזה דברים שבלב אינם דברים, ולפיכך אם באמת לא נתגיירה בלב שלם לא הוי גר דרק מצד הדין אמרינן דלהלכה כלם גרים הם, ואמרינן דאגב אונסא גמרו בלב שלם, וחיישינן מצד הלעז שיאמרו שלא נתגיירה בלב שלם, ובאמת ל"ה גר, ומהאי טעמא חוששים לו עד שתתברר צדקתו, אף על פי דמצד הדין אנו אומרים דחזקה דגמר בלב שלם, אבל אם באמת לא נתגייר בלב שלם ל"ה גירות, וחוששין להחמיר עד שתתברר צדקתו, וכמו שפ' הרמב"ם בפ"ג מה' איסו"ב הט"ו שכל החוזר מן העכו"ם בשביל דבר מהבלי העולם אינו מגירי הצדק. ואעפ"כ היו גרים הרבה מתגיירים בימי דוד ושלמה בפני הדיוטות, והיו בי"ד הגדול חוששין להם לא דוחין אותן אחר שטבלו מכ"מ ולא מקרבין אותן עד שתראה אחריתם. ובהל' י"ז שם אפילו נודע שבשביל דבר הוא מתגייר, הואיל ומל וטבל יצא מכלל העכו"ם וחוששין לו עד שיתבאר צדקתו. [וכ"נ מד' הריטב"א שכתב דפליגי בזה בכותים אי גרי אמת הם אם נתגיירו בלב שלם וחזרו, או לא נתגיירו בלב שלם יעו"ש].

שו"ת אגרות משה יורה דעה ח"ג סימן ק

גרות כשלא רצה לקבל עליו איזה מצוה אם הוא גר בדיעבד ועניינים שונים כ"ב תמוז תשכ"ט מע"כ ידידי הרה"ג שמואל בארי שליט"א האב"ד האג במדינת האלנד /הולנד/.
א' הנה ענין הגרות רובן דרובן הם בשביל אישות שבעצם אין ראויין לקבלם, ורק כשקבלום הם גרים, אף כשקבלו עליהם כל המצות מאחר שלא באו להתגייר לשם שמים, ולכן פשוט שיש לחוש שאף שאומרים לפני הב"ד שנוקק להם שהם מקבלים עליהם המצות אינו אמת וצריך לבדוק ביותר. וזהו כוונת הש"ע יו"ד סימן רס"ח סעי' י"ב בנודע שבשביל דבר הוא מתגייר חוששים לו עד שתתברר צדקתו, והוא משום דכיון שבשביל דבר נתגייר יש לחוש שמא אף שקבל המצות בפיו לא קבלם בלבו, וכיון שיש טעם וסברא לחוש לזה הוא כאנן סהדי שיש ספק שאין בזה שום דברים שבלב אינם דברים, עיין בתוס' גיטין דף ל"ב ע"א ד"ה מהו ובקידושין דף מ"ט ע"ב ד"ה דברים ואף ששם איירי בדבר שאנן סהדי בודאי על מה שבלבו מסתבר דכשיש טעם ברור להסתפק הוא כאנן סהדי שיש ספק שלכן חוששין לו להחזיקו רק כספק גר עד שתתברר צדקתו ויעשה בדין גר ודאי.

30. שו"ת אגרות משה אבן העזר ח"ד סימן ז

והנה אף שלשון הרמב"ם בפ"ג מא"ב הי"ז בנתגייר בשביל איזה דבר שהוא גר וחוששין לו עד שיתבאר צדקתו, מ"מ הא מסיק ואפילו חזר ועבד כו"מ ה"ה כישראל מומר שקידושו קידושין ולפיכך קיימו שמשון ושלמה נשותיהן ואע"פ שנגלה סודן, נמצא שאין זה לדינא ולא ידוע לאיזה דבר חוששין לו עד שיתבאר צדקותו. וכן מש"כ בהט"ו לא דוחין אותן אחר שטבלו ולא מקרבין אותן עד שתראה אחריתם, לאיזה דבר הוא, ואולי לענין החיובים דנאמר בגר שלא קרבו אותן לזה עד שיתברר צדקתו, עכ"פ לדינא דהגרות סובר גם הרמב"ם דהוא גר אף שלאחר זמן חזר לסורו, וא"כ היא אשתו וצריכה גט.

31. שו"ת אגרות משה יורה דעה ח"א סימן קנז

בגר שאין סהדי שלא קבל מצות אף שאמר בפיו שמקבל ז' דעשי"ת תרפ"ט ליובאן. מע"כ ידידי הרב הגאון המפורסם מהר"ר שמעון טרעבניק שליט"א הגאב"ד האדיאן.
כמה שנסתפק כתר"ה אם גר שלא קבל עליו מצות אם נחשב גר, פשוט וברור שאינו גר כלל אף בדיעבד וכן הורה אבא מארי הגאון זצלה"ה הלכה למעשה בסטראבין בעובדא כזו שאינו גר כלל בין לקולא בין לחומרא שקבלת מצות בגר מעכב כדאיתא ביו"ד סי' רס"ח סעי' ג'. ואף אם אמר בפיו שמקבל מצות אם אנן סהדי שאינו מקבל עליו באמת אינו כלום. וגר שמהני לשם אישות בדיעבד, איירי שבשביל האישות קבל עליו מצות באמת והוא ברור ופשוט וכל זה אמר אבא מארי הגאון בפירושו אז כשהורה. ובכלל איני יודע טעם הרבנים הטועים בזה דאף לדידהו עכ"פ איזה תועלת הם מביאין בזה לכלל ישראל שמקבלין גרים כאלו דודאי לא נחא ליה להקב"ה ולעם ישראל שיתערבו גרים כאלו בישראל. ולדינא פשוט שאין זה גר כלל. ידידו, משה פיינשטיין